

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 1/2 an 10 cor.
 pe 1/4 an 5 cor.
 pe o lună 2 cor.
 Nr. 1 de Duminecă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTIUNILE:

de un sir garsond: prima dată 10
 bani, a doua oară 12 bani, a treia
 oară 2 % de fiecare publicare.

Azalt abonamentele, cât și însuși,
 să se suat a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat
 Scrierile retracate nu se primesc.

TRIBUNA

ASALTUL LUI TISZA — CONTRA ROMÂNILOR.

Nefiind sigur, că alegătorii cercului IV din Budapesta îl vor onora cu încrederea lor, Tisza a crezut de bine să-și pună candidatura și în Miskolcz. În 15 crt. corteșii săi, i-au și liferat o deputație de 150 de înși, care să-îi îmbie candidatura și după formă. Din prilejul acesta, ospătându-și deputația în sala «Hungaria» a profitat de ocazie să dea în vileag enunțiatul *total lipsite de tact* și dovedind deplină desorientare, la adresa Românilor. Desigur credea că va înfrica pe Români, acum în fața alegerilor. Amenințarea aceasta, deamă de nivelul celui mai ordinar șovinist, pe noi de aceea ne importă mai deaproape, pentru-că a făcut-o ministrul președinte al Ungariei. Asta însă nu ne împedecă, să nu supunem, cu sânge rece dar cu rigoarea ce o merită, unei critice amănunțite aceste enunțiatul, ca opiniunea publică română să fie deplin orientată asupra modului de gândire a acestui șovinist și în chipul acesta să-î și dea răsplata la ocaziune bună. Dar e de țipa, să cunoască și străinătatea purul adevăr, pentru-că e uimitoarea frivolitatea cu care Tisza vrea să seducă cercurile conducătoare ale străinătății.

Să luăm pe rind cuvintele contelui Tisza, rostite contra activității.

Tisza a zis, că decretarea activității pe baza cunoscutului program național în conferința ținută la Sibiu «este cea mai temerară declarațiune de război față de politica națională maghiară». Apoi s-o știe contele Tisza, că da, aceasta este declarațiune de război, în interesul cuceririi drepturilor naturale și constituționale ale limbei române. Noi politică națională maghiară nu recunoaștem, nu vrem să recunoaștem. Ne-am săturat deja de multele abusuri, de politica parțială de rassă, a guvernului. Iubim pacea, dar cu sute și mi de tertipur ale maghiarizării, ni-s'a turburat aceasta pace. Prin proiectul de lege Berzeviczy vor să ne despoae de drepturile naturale și legale ale dulcei limbi a maicei noastre. Aceasta a fost cauza nemijlocită, că nu mai suferim ca în chip viclean să ni-se exploateze pacea noastră. Pe steagul nostru, stau scrise drepturile poporului român și a limbei române, naturale și eterne. Ear steagul acesta, nu-l vom lăsa din mână, până trăi-va un Român conștiu în patria aceasta. Suntem convinși, că dacă în lupta aceasta, mic cu mare al neamului nostru vor da mâna și vor perzista — izbânda nu poate fi a altuia decât a noastră. Ear după ce înzădar am tot scris, ne-am tot plâns, ascultare n'am aflat nicăiri și vedem că chiar ministrul președinte e total desorientat în afacerile noastre, pe lângă aceasta vrea să seducă străinătatea, mergevom în legislația țării și acolo protesta-vom împotriva ilegalității și lupta-vom pentru sfî-

tenia dreptului. La asta avem drept, pentru că și noi cu jertfe de bani și sânge susținem instituțiunile patriei. Și dacă ne răpesc drepturile cu violență, le va recâștiga pe aceea forța poporului român în chipul cum ele ni-s'au răpit — dar noi nici când nu vom abdice de ele.

De altfel nu creadă ministrul președinte că noi numai în legislația țării vom continua lupta. Colo zace neexploatat câmpul vieții sociale. Dar, că focul aprins pentru recâștigarea drepturilor limbei românești va fi de o durată mai lungă decât activitatea ministrului Tisza, asta e cu totul sigur.

Zice contele Tisza, că activitatea noastră e o astfel de tendență, care vrea să arunce din nou tăciunele agitației naționale în țeara aceasta și prin aceasta să zădărnicească, poate pe vecie posibilitatea bunei înțelegeri între maghiar și nemaghiar. D-apoi nu ministrul președinte Tisza a venit cu planul cîntării drepturilor nemaghiarilor în Dieta țării? Nu ministrul președinte a turburat prin faimosul său proiect de lege pacea generală? A atacat totul, școala, biserica, limba, cultura și Dumnezeu mai știe ce.

Într-o vorbire a sa ținută anul trecut în ședința dela 30 Iunie a Dietei a zis, că «Ungaria trebuie să fie stat național și cultura sa alta ca maghiară, nu poate fi», că totul ce se promovează cu mijloacele statului «numai în interesul culturii maghiare, se poate face». A declarat deci războiul culturii noastre, baselor existenței noastre și, în chip destul de laș, mijloacele statului vrea să le utilizeze împotriva-ne. Aceasta e politica edificării statului național maghiar unitar. Aceasta e politica maghiarizării. Dar țirgul stă din doi. Și noi suntem cetățenii acestui stat. Și noi contribuim cu avutul și sângele nostru la susținerea acestui stat și mijloacele statului, la cari cu atâta presumpție se provoacă Tisza, fost-au și sunt create prin crunta sudoare a feței noastre. Cerem, pretindem partea noastră și la drepturi, pentru-că ne împlinim exact datorințele. Exploatați nu ne lăsăm. Vrem să trăim trai de oameni, de cetățeni.

Zice ministrul președinte, că alegătorii Români, ca atari, nu pot forma pe base naționaliste partide politice. Să esaminăm lucrul mai de aproape.

Noi Români, ținem înainte de toate la limba noastră străbună, la legea, obiceiul și tradițiile noastre. Vrem să ne conservăm naționalitatea și Români vrem să rămânem până la sfîrșitul vremilor. La asta noi avem drept și noi dorim, asemenea libertate cu a noastră tuturor celorlalți cetățeni ai patriei.

Dar vedem că ministrul președinte și celelalte guverne pân'aci, sistematic ne atacă cultura noastră genuină. Fac osebite între cetățean maghiar și nemaghiar și urmăresc politică parțială de rassă.

Ridicarea rasei maghiare și crearea «suprematiei economice a rasei maghiare» (prin acordarea de favoruri materiale fel de

fel) este ținta guvernelor maghiare, în vreme ce pe noi să ne maghiarizeze. Dorul nostru de a ne scăpa de astfel de guverne este deci just, pentru-că nu respectă nici lege, nici drept, nici sfîntenia jurămintului. Legile ne asigură nouă drepturi cu privire la întrebunțarea oficială a limbei noastre. Cu toate că legea aceasta a fost întărită prin jurămintul Majestații Sale, puterea executivă de stat nici-odată n'a executat-o. Ne-am săturat de a mai răbda. Nu suntem rebeli, dar' înarmați cu legea și cu adevărul vrem să ne eluțăm drepturile pe cale constituțională. Apărarea proprie e totdeauna legitimă. Este dreptul și datorința noastră constituțională să constringem pe cale constituțională guvernul la respectarea drepturilor noastre, să-l controlăm, eventual să-l trântim. Dacă comitem crimă împotriva patriei, acolo sunt judecătorii, judece-ne, dar' nu ne judece guvernul, adversarul nostru. El n'are drept a ne împedeca organizarea noastră, pentru-că politicește e preocupat față de noi. Guvernul nu eșecută legile, calcă jurămintul. Fiindcă indivizi singuratici nu pot lua lupul constituțională cu guvernul, da au dreptul înscris în lege cetățenii vorbind aceeași limbă să se organizeze în partid pentru validitatea drepturilor lor, să se unească împotriva tui nief guvernului păcătos, pentru-că nu aișia patia față de alte naționalități ei proceduc ilegală a guvernului este, care da ansă la constituirea acestor partide.

Dacă noi n'am avea astfel de drept atunci nici odată n'am putea scutura de pe noi guvernele tirane, nici odată n'am putea schimba asupra sorții noastre. Ear o astfel de constituție n'ar plăti o ceapă degerată.

Zice contele Tisza, că națiunea maghiară după redobândirea dreptului de liberă dispozițiune, îndată ce am avut guvernământ național maghiar, în legea naționalităților din 68 a asigurat națiunea maghiară drepturi foarte largi naționalităților. Ear mai pe urmă zice, că națiunea maghiară nici odată n'a făcut promisiune obligătoare, că va susține legile acestea în vecii vecilor, că nu va modifica legea aceasta.

Vorbele acestea fără rost, cu drept cuvânt ne pot pune în uimire. De ce fel de «națiune maghiară» ne vorbește contele Tisza care «a asigurat drepturi naționalităților». Înțelege oare rassa maghiară? Aceasta doar nu e națiunea politică ungară. Ungaria e a locuitorilor ei și astfel nici o rasă nu poate asigura celorlalte drepturi politice. Art. de lege 44 din 1868 zice doar destul de luminos, că națiune politică ungară nu există decât una în Ungaria și fiecare cetățean e membrul acesteia egal îndreptățit, aparțină ei ori-cărei naționalități. Națiunea aceasta cuprinde în sine — cum s'a exprimat Deák Ferencz — tot așa pe Români precum și pe Maghiari, Sârbi, Slovaci etc.

Dar noi ne-am și obișnuit, că de câteori vorbesc șovinistii de națiunea maghiară

tot de-auna confundă națiunea ungară politică unitară și indivisă cu naționalitatea maghiară, cu rassa maghiară, cu națiunea etnică maghiară.

Dar la ce naiba e a te provoca cu atâta pre-sumpțiune la legea fundamentală de naționalități «pe care națiunea maghiară a asigurat-o naționalităților» când o știe toată lumea, că tocmai legea aceasta n'a executat-o guvernul și nici nu o va executa nici odată. D'aci provine doar tot conflictul. Ce plătește legea, ce plătește sfințenia jurământului, dacă n'o executăm? Din contră prin noua lege a lui Berzeviczy îi scoatem mai multe dispoziții importante din vigoare.

O știm noi însă și aceea de mult, că guvernul de azi numai la aparență stă pe baza legilor din 1867—68, ca să poată executa legile din 1848. Guvernele acestea au fost totdeauna reacționare, conservative și retrograde. N'a vrut nici să știe de progres și stările dinainte de 1848 vrea să le reînființeze.

Zice contele Tisza, că e curios că și azi există atâta materie explozivă între Maghiar și Român. Noi credem că se nșeală. Intre poporul Maghiar și cel Român nu există materii explosive. Aversiunile dujmănoase le altoiesc numai guvernul, politicienii maghiari și presa maghiară în sufletul poporului maghiar, prin acele fantezii și utopii politice imposibile, cari se numesc «edificarea statului național maghiar, cu o limbă» «supremația economică a rasei maghiare» etc. etc.

Zilnic se saturează poporul maghiar cu fantezii de acestea absurde și ridicule. Guvernul nu voeste ca cetățenii de naționalitate maghiară să fie egal îndreptățiți cu cetățenii Român, Sârbi, Slovaci etc. și numai în firul istoric să fie în șirile cele din urmă, ci tinde la heghemonia naționalității maghiare asupra celorlalte naționalități. Aceasta nu va asigura niciodată pacea și liniștea și cauza e numai guvernul.

S'a mai silit Tisza să arete — într'o motivare de o admirabilă naivitate că pentru noi e chiar folositoare legea lui Berzeviczy. Am depănat-o destul yara întregă această

lege și am arătat că ce folositoare ne e. De astă dată nu ne mai ocupăm de ea. Ne rezervăm dreptul a vorbi despre aceasta atunci, când Tisza de fapt își va realiza promisiunea și va pune din nou proiectul pe masa parlamentului.

În fine, trebuie să mai protestăm că contele Tisza de câte ori are cu noi de lucru, totdeauna face aluziuni la România. S'o iee la cunoștință contele Tisza, că noi ceea-ce facem o facem independent, liberi de ori-ce influență.

Noi suntem convinși, că ori din propriile-ne puteri ne vom elupta drepturile, ori nici cum.

Dar noi cunoaștem puterea de viață a poporului Român și sperăm la sigur, că pe un astfel de om ca contele Tisza îl va mătura din cale, mânia legitimă a poporului român.

Cătră preoțimea română.

In zilele acestea de grea luptă pentru poporul românesc așteptăm cu toată hotărârea, ca preoții Români să fie în fruntea poporului pentru candidații naționali.

Nu săvârșesc ei nici cel mai mic delict prin aceea, că își vor da votul lor pentru candidatul poporului și prin urmare pentru acest fapt al lor nimeni nu le poate face absolut nici o scădere.

Dar' chiar contrar să fie, chiar dacă ar fi supuși la tot felul de amenințări, preoții Români să-și aducă aminte de suferințele turmei, pe care ei o păstoresc, să-și aducă aminte de sfântul altar, la care slujesc, și dacă învățătorul lor și Mântuitorul lumii, dulcele Isus a știut să sufere moartea pentru mântuirea lumii, apoi ucenicilor lui cuvîne-se a purta și dînșii în vremuri de încercare jugul suferințelor pentru mântuirea neamului și a bisericii lor.

Așteptăm așadară cu toată hotărârea, ca în zilele acestea de grea luptă pentru poporul românesc, preoții Români să fie în fruntea poporului pentru candidații naționali.

Nerina, tot așa de frumoasă ca Bianca, era în toate contrastul ei. Era brunetă în toată puterea cuvîntului: brunetă începând de la culoarea pânei coapte bine și până la negrul de abanos, aproape albastru, al părului și negru catifelat al ochilor ei adânci. Printre toate aceste culori brune și bronzate, de diamante negre, cai arabici și aripi de corb se arătau două șire de mărgăritare albe ca zăpada, cuprinse într'un cadru de coral purpuriu. Nerina era sglobie, fără să știe, căci prea multă frumseță, prea multă viață, prea multe dorințe erau întrunite într'o singură ființă femeiască.

Bianca iubia pe Nerina, și Nerina iubia pe Bianca. Erau vecine și născute aproape într'o zi. Drumul satului le despărția casele, cari erau vis-à-vis și vorbeau peste gardul grădinei, rîdeau și își trimeteau bezele. Vai bărbatului, care ar fi trecut în această clipă drumul: nimerit de sărutările blonde și brune, ar fi căzut ca lovit de trăsnet, sau mai mult ca de două curente electrice opuse, cari s'ar fi întâlnit în corpul nefericitului muritor.

Nerina și Bianca reprezentau cei doi poli ai frumseței femeiești, și când mergeau braț la braț, torturau atât inimile bărbaților, cât slăbiau și puterea de apreciere.

Fiecare ar fi dorit să se găsească între cei doi poli.

Aceste conture fugitive ale fetelor vor fi de ajuns, pentru a vă lămuri îndrăgostirea simultană, îndoită a lui Paolo, dacă nu a o îndreptăți.

Cei-ce se vor codi ori altfel vor face pe aceia între trădătorii de neam îi vom socoti și vom lumina poporul, să se întoarcă cu scârbă dela acei lupi îmbrăcați în reverendă, să-și scoată din casele lor, să-și scoată chiar din bisericile lor, căci altarele strămoșilor nostri nu pot fi pângărite prin rugăciunile prefăcute ale vânzătorilor de neam.

Biserica noastră trebuie să rămână românească, ori se va prăbuși. Preoții nostri nu este permis să slujească de păcătoși unelte în mâinile dușmanilor de moarte a poporului românesc. Dacă ei însă totu așa vor face, atunci îi vom lăpăda dela noi ca pe satana.

Acum e timpul să se aleagă neghin din grâu. Acum se arată păgânii și fariseii, acum e târgul cumpărătorilor și vânzătorilor de suflete. Acum se va arăta, cine slujesc preoții români, pe Christos sau pe Juda.

Not toate le punem la răboj și eată spunem verde ales, că în contra vânzătorilor de neam fără preget vom începe lupta exterminare.

Dr. Vasile Lucaciu în Nădlac.

— Raport special. —

Nădlac, 23 Ianuarie

Lucaciu a fost primit azi în Nădlac cu pompă ca unui domnitor, și în mijloc unei însuflețiri indescrribile. Manifestația din Nădlac a trecut mult peste marginea unei manifestații electorale, ce s'or fi arătat ele pretutindenea pe vremea aceasta ea a fost o adevărată expansiune în sens adevărat al cuvîntului grandioasă, a dragostei și a idolizării nu a unui candidat de deputat cu popularitate, ci a unui idol al poporului său, din sufletul cărora pe Lucaciu nimeni nu l-a putut șterge. Miș și miș de inși, Români, Slovaci, Sârbi, dar inșiși Maghiari câți locuiesc aici, au inundat stradele, și când își făcea intrarea, într'un entuziasm de nedescris, într'o trăsură trasă de patru cai și urmat de un șir de aproape două sute de trăsuri, de 3 chilometri de lung. Poporul era în extaz. Femei, copii se îmbulzeau

CAPRIFOIUL.

Legendă

de Paul Mantegazza.

Cu multe sute de ani înainte de a se naște Renzo și Lucia, băieții tineri de prin sate se îndrăgostiau cu fetele frumoase, și acestea visau noaptea de tineri cuminiți, ear ziua se gîndeau la ei cu dor. Dragostea în ori-ce timp și în ori-ce țeară a fost cea mai dulce plăcere și cea mai amară durere a omenimii.

Așa s'a întâmplat demult, demult, că un tânăr țaran din Lecce preumblându-se, văzu venind din biserică două fete, cari mergeau la braț și rîdeau din inimă. Se îndrăgosti deodată în amândouă.

Nu e un lucru de toate zilele; dar dacă ați fi văzut pe Bianca și Nerina, ați fi priceput, că Paolo a trebuit să fie cuprins cu iuțeala fulgerului de această dragoste îndoită.

Bianca făcea onoare numelui ei și era albă ca zăpada, deși nu se ferea nici de soare sau ploaie, nici de lucrul câmpului. Făcea parte din acele blonde, asupra cărora soarele n'are nici o putere, și pe care nici chiar cărbunii n'o pot înegri. Priviți laptele, crinul, gardenia, trandafirul, lebeda, dacă vreți să vă faceți o idee de albul trandafiriu și de toți trandafirii albi, cari împreună formau tenul Bianchei. Afară de acest alb, se mai putea observa trei culori: blondul spicelor, dar al celor răscoapte, îl purta pe cap; două puncte din cer, cuprinse în ochi și un arc de coral pe gură. Cu toate aceste frumseți, Bianca nu era încrezută, ba chiar căută cât îi era cu putință să le ascundă.

Prima noapte, care urmă după întâlnirea de lângă biserică, pentru el a fost o zăpăce infernală și totodată un vis plăcut. Aci se simțea desmerdat de mâna moale și blîndă a Bianchei, aci tras de păr de mâna ferbinte a Nerinei, aci vedea corpul unuia cu fața celorlalte, aci numai un trup cu capetele celor două fete, aci fantome seducătoare, aci năluci groznice, cari îl purtau încoace și încolo, între căldură și plăcere.

În dimineața și seara zilei următoare Paolo se duse să se plimbe pe drumul care despărțea casele celor două fete, și se uită în dreapta și în stînga, pentru a se putea decide și convins pe care din două o iubește mai mult.

Și fetele erau amîndouă îndrăgite în Paolo fiind-că era frumos, deștept și cel mai bogat țaran din sat. Dar ca prietene bune își mărturisiră una alteia dragostea și se jurară, să se iubească în veci, ori-ce ar aduce norocul.

De regulă când trecea Paolo pe acolo Bianca și Nerina se arătau și ele. Dar pe cea din urmă sta la gard și îl privia curajos în față, pe atunci Bianca sta timidă la geamă casutei ei.

În decurs de două luni Paolo văzu fetele zilnic și cel puțin de două-ori pe zi. Le vedea și în biserică și plimbându-se pe câmp: dar nici după cele două luni nu știa pe care se prefera. Într'o dimineață se sculă cu hotărîre dar când trecu pe lângă amîndouă, văzu chipul îngeresc al Bianchei, cum îl privia din geamă se decise, se vorbească cu ea și s'o ceară nevastă.

într'un tumult primejdios să-i apropie căruța. Și cum înaintam pe strada principală, se trăgeau steagurile unul câte unul de pe casele Românilor și Slovacilor, mulți le-au rupt și Nădlacul repercutază în momentul acesta dealungul și dealatul strigătul: Trăiască Lucaciu! Trăiască Lucaciu!

Bărbații extasiați, femeile plâng, tinerii cântă

Vine o dalbă primăvară
Fi-va Lucaciu liber iară.

O deputațiune de 12 inși a venit întru întâmpinarea dlui Dr. Vasile Lucaci condusă de dl Aurel Petrovici avocat și director de bancă. În deputațiune erau fruntașii Sofronie Chicin, Uroș Morariu, Nicolae Pâtean, Pavel Roșu, Petru Flocoș, Nicolae Marginean, Ioan Milici (sârb), Ioan Creșor (slovac), Stefan Garat (slovac), Ioan Ambruș (slovac), George Ambruș (slovac). În Mezöhegyes s'a suit o deputație din Pitvaros, sub conducerea învățătorului Veszelszky Pál.

Când ne-am apropiat de Nădlac o panoramă ne mai văzută ni-s'a înfățișat. De pe tren în semicercul de 3 kilometri dela gară până în oraș, un șir nesfârșit de trăsuri. Străinii, de pe tren priveau uimiți impozanta manifestație. Aci era și deputatul kossuthist Iusth Gyula.

Coborîndu-se Lucaciu de pe tren, o aclamațiune, a cărei echou resonă de alungul drumului fără salută pe falnicul luptător. Preotul Nicolae Chicin îi urează binevenire. Lucaciu răspunde și convoiul pleacă pe urmă spre oraș. Intrarea e trimfală. Tot sufletul de om e aci. Străinii stau pironiți de aceasta spontană primire. Ca pe un Messia...

Descindem la casele ospitale ale dlui Aurel Petrovici. Se face o scurtă recepțiune.

Fiind ora 11, pe când era anunțată adunarea, publicul inundase casa orașului, curtea, coridoarele, strada. Câteva minute după 11 părintele Nicolae Chicin deschide adunarea în liber neputând sala mare încapa nici 1/10 parte a publicului și se roagă să se constituie.

Se aclamă cu însuflețire de președinte, Nicolae Chicin, de notar Aurel Șuluț.

La propunerea lui Aurel Petrovici se aclamă cu însuflețire ne mai pomenită de candidat de deputat al alegătorilor Români, Slovaci și Sârbi aliați din cercul Nădlacului, Dr. Vasile Lucaciu și s'alege o comisiune care să-l imbie lui Lucaciu candidatura, și să-l invite în adunare să-și expună programul.

Președintele suspinde ședința, în vreme ce deputația compusă din d-nii Nicolae Chicin,

și nici pe ele nici sub ele nu se arăta nici cea mai mică floare. Paolo nu mai arunca flori în grădină și bruneta nu se mai revanșa cu buchețele ei.

Situația celor trei persoane devenise foarte grea; în sat oamenii începuseră să facă vorbe despre Paolo și cele două fete; băiatul își simțea inima din zi în zi mai nehotărâtă, sentința lui mai nesigură. Înțelegea bine, că Bianca e mai modestă și mai bună și că l'ar face fericit, dar când sta înaintea diamantelor negre ale Nerinei, cărî îl priveau peste gard, atunci se simțea slab și și-ar fi dat viața ca să poată deveni soțul ei.

'Intr'o zi făcu aceea ce fac toți bărbații cu o voință slabă; ei nu simt în ei nici puterea să iea o hotărîre și lasă să decidă întâmplarea. Jură dară pe capul mamei lui, că aceea dintre fete, care îi va da mai întâiu un buchet de flori, să devină soția lui.

Era această alegere cu totul nepărtinitoare? Nu cred, căci până atunci numai Nerina îi aruncase flori și la luarea acestei deciziuni contribuî astfel mai mult judecata decât inima. La tot cazul nu erau flori nici pe câmp nici lângă garduri și ar fi trebuit să aștepte multe zile, până când să primească semnul, pe care-l doria și se temea de el totodată.

Jurământul lui Paolo rămase tuturor necunoscut, afară de mama lui, care doria din inimă să prefere pe Bianca.

Intr'acestea toate florile primăverii se vestejiseră și florile de vară nu erau încă înflorite; amândouă gardurile erau arse de soare,

Romul Nestor, Aurel Petrovici, Isa Mudrity și Ioan Milici pleacă după candidat. Câteva minute în urmă se rentoarce deputația însoțită de candidat. Marea de oameni îl aclamă minute întregi frenetic. Autoritatea publică era reprezentată prin protopretorele. Dar așa se vede, s'a pus în-treg aparatul administrativ în mișcare, căci de față era și șspanul comitatului Meskó Lajos, precum și o droaie de geandarmi, cari îi vor face gardă de onoare lui Lucaciu în toate comunele. Dame române și străine s'au strâmtorat pe coridor, ca să-l asculte pe fermecătorul Lucaciu.

De pe o masă s'a rostit Lucaciu poporului. Neîntrecutul Lucaciu a hipnotizat mulțimea ce-i stătea înaintea. Tunete de aplause și aclamări continue îl intrerup des. Explică programul. Luminează pe alegători asupra cauzelor cari ne-au hotărît să rupem cu pasivitatea. Face un apel, răpind inițiile, să stea toți neclintiți și în deplină solidaritate cu frații Slovaci și Sârbi, în slujba cauzei naționale. Isbânda e aproape.

Vorbește apoi unguște pentru Slovaci și Sârbi, cari înțeleg toți limba ungușească. Răspunde vorbirii ministrului președinte Tisza, rostită către delegația alegătorilor din Miskolcz. Un discurs, atât ca formă cât și ca fond clasic. Străinii aprobă. Maghiarii de față apreciază cu mult respect vorbirea. Rînd pe rînd ia pasagi de pasagi din vorbirea lui Tisza și cu o dialectică admirabilă, cu argumente nerăsturnabile, o arată în toată nuditatea, ei falsă și răutăcioasă. Vorbirea are părți foarte puternice. Reflectând la afacerea Iancu, zice că veni-va vremea când pe piața Nădlacului putea-vom să-i ridicăm statuă lui Iancu, precum venit-a la 300 de ani vremea când osămintele lui Rákoczy, pot să fie aduse în sinul pământului mamă.

Amenințarea lui Tisza, că nu va permite existența partidului național e naivă. Aducă-și aminte Tisza, de strămoșii săi, de așa numitele „Kálmán estélyek“ cari se țineau în Bihor, pe când era suprimat dreptul de întrunire al Maghiarilor. Noi nu vom putea oare ține serate de acestea, „serate Pavel“, „serate Todor“ etc.

Când termină, minute întregi țin aplausele. Urcă pe urmă masa părintele Boor, acest vrednic păstor al Slovacilor și vorbește în limba slovacă.

Se primește pe urmă o rezoluție, ca adunarea alegătorilor să felicite telegrafic pe șefii celor trei partide Române, Slovace și Sârbe, din privilegiul candidaturii lui Lucaciu.

Se cetește textul, același în toate trei limbile și se primește cu mare însuflețire. Telegrama românească sună așa :

George Pop de Băsești,
președintele partidului național român.

Ilyefalva.

Alegătorii Români, Slovaci și Sârbi, din cercul electoral al Nădlacului, candidând azi în deplină solidaritate și cu însuflețire indescriptibilă pe dl Dr. Vasile Lucaciu, de deputat, a decis să felicite deodată pe președintele celor trei partide române, sârbe și slovace și să le exprime devotamentul și încredea lor neclintită.

Nicolae Chicin

președintele adunării electorale.

Adunarea se sfârșește la 1 oră, într'un nespus entusiasm.

Trei coruri întonează apoi „Deșteaptă-te Române“ cu care pornim din curtea casei orașului. Pe urmă „Doina lui Lucaciu“. Mergem la casa parochială unde se servește un banchet.

Banchetul, la care se țin mai multe toast, decurge într'o dispoziție foarte animată.

Eram încă la masă când sosesc călăreții și o grămadă de trăsuri din Șetin, unde se va ținea după-amez programul. Poporațiunea din cercul Nădlacului este în adevărat delir, fericită și mândră că are de candidat pe cel mai distins fiu al neamului.

Deși Români și Slovaci și Sârbi, laolaltă sunt în minoritate cu 20 voturi față de cele ungușești, ei merg totuși la luptă cu speranța învingerii.

Dumnezeu să le ajute.

O zi mare în Socodor.

— Corespondență particulară. —

19 Ianuarie.

Candidat Român. — Insuflețirea poporului. — Veliciu și Russu Șirianu între popor. — Primire strălucită.

De când a mers vestea că Românii candidau, și că Russu Șirianu cu nerăbdare ziua în care să li-se arate candidatul naționalist.

Ear primirea ce i-au făcut azi dlui Russu a fost ceva ne mai pomenit. O așa însuflețire, și atâta popor strâns la un loc în același gând și simțire nu s'a mai văzut de când ne știm. N'a fost în comună om, bărbat și femeie, care să nu iasă întru întâmpinarea candidatului român.

Cronicarii, cari au scris istorie după tradițiune, asigură, că mama lui Paolo ar fi găsit un mijloc, să-i facă cunoscut Bianchei jurământul fiului ei. Eu nu pot nici să afirm nici să desmint acest lucru; dar fiindcă cunosc inima femeiască și de mamă presupun, că cronicarii susțin adevărul.

Adevărul e însă, că fata blondă și timidă, ingenunchia lângă gardul grădinei ei și se ruga la zeita dragostei să-i crească flori, pe cari să le poată oferi lui Paolo. Rugăciunile ei erau pline de foc și însoțite de lacrimile dragostei adânci și ale dorului ferbinte.

Aceste lacrimi căzură lângă gard ca o rouă binefăcătoare, unde răsărise o plantă nouă, acățătoare, cu cărcei elastici și gingași și creștea cu putere, par'că ar fi fost nutrită cu lacrimi. Dar nu se vedea nici o urmă de flori.

Nerina nu se mai gândia la flori, și în loc de buchete, arunca zilnic tînărului priviri provocatoare, îndrăznețe. Incepea să fie nerăbdătoare și era hotărîtă, ca la prima întâlnire Paolo să-i arunce săgeți nu numai cu ochii și cu buzele.

„Măne când va veni Paolo pe aici, voi arunca bezele“.

Dar în ziua următoare era să-i fi aruncat lui Paolo și din cealaltă stradă de după gardul de peste drum, ceva nou.

Înspre seara Bianca se ruga zeita iubirii și cu mai multă evlavie ca obiceiul și a nutrit pământul cu un torent de lacrimi.

Di Russu a sosit dela *Nădab*, unde d'asemeni i-s'a făcut o primire strălucită: îi ieșiseră în cale cu banderiu și la marginea satului îl bineventase țaranul fruntaș Ioan Mladin, în mână cu ramură de brad... Il însoțeau fruntași, cărturari și țărani, nu numai din *Nădab*, ci și din *Chișineu* și *Sintea*: în hotarul *Socodorului* i-au ieșit întru întâmpinare frați din *Șiclău* și din *Socodor*, așa că trăsurile și săniile formau un șir al cărui sfârșit abea se zărea. În hotarul satului l'a bineventat preotul Aurel Popa.

Intrarea în sat a fost sărbătorească. Când cortegiul a sosit în piața mare a comunei noastre, se cutremura văzduhul de aclamările poporului. Din miș de piepturi se auzea un singur strigăt: «Trăiască *Russu Șirianu*...» Candidatul era în trăsura cu dl M. Veliciu șeful comitatului (trăsura bravului fruntaș Teodor Nemetea din *Chișineu*). S'au oprit la casa veneratului preot Aurel Varga. De aici s'au dus cu toții în fața bisericii. Di Russu era înconjurat de preoții *Muscan* și *Laurențiu* (*Nădab*), *Turic* și *Mladin* (*Otlaca*), *Beleş* (*Șimand*), de învățătorii *Boar*, *Crișan* și *Buștea*, de iuristul *Romul Veliciu*, învățătorul pens. *Gr. Mladin* de *M. Veliciu* și *Dr. G. Popovici*, avocați în *Chișineu*, și de toți cei cari veniseră în șirul de trăsuri.

Când s'a ivit între popor, aclamările nu mai încetau.

Adunarea o deschide părintele *Aurel Varga*, preot local. Arată scopul întrunirii și roagă pe cei prezenți să dea ascultare vorbitorilor.

Primit cu aclamări, vorbește cel dintâiu *Mihal Veliciu*. Nu se poate descrie efectul deau lumină și îmbărbătau. Aproape o oră întreagă a vorbit, întrerupt mereu de aclamări puternice și aprobări. Ar fi un câștig dacă vorbirea asta s'ar tipări întreagă: ea este un fel de evanghelie a credinței și simțirii românești.

Același efect l'a produs vorbirea dlui *Russu-Șirianu*. D-sa a desvoltat pe larg și cu multă convingere programul pentru realizarea căruia luptă toți fruntașii români.

Dimineața, când eși afară, să vadă dacă i-a fost ascultată rugăciunea, găsi tot gardul acoperit cu flori. blonde ca înșai ea și cu un parfum dulce. Era o floare nouă, care la rugăciunea ei, prin ajutorul îndurător al zeiței iubirii, înflorise numai pentru ea singură și pentru întâia-oară.

Când *Paolo*, ca de obicei, trecu pe lângă cele două, garduri, se apropie involuntar de casa *Bianchei*, atras de parfumul neobicit.

Aproape în același timp auzi, cum i-s'a aruncat o sărutare din stânga, și văzu, cum din dreapta căzu înaintea lui un buchet de flori de caprifoi.

Paolo nu auzi sărutarea, se perdă în aer, în care zilnic se disolvă și dispar atâtea dorințe neîndeplinite, atâtea făgăduințe neîndeplinite.

Buchetul însă fu ridicat și sărutat de sute și miș de ori.

După puține minute se auzi o sărutare îndoită a *Bianchei*, dar erau două: una dată și una primită, se părea însă că ar fi fost numai una, pentru-că erau date în același timp, de buzele celor doi îndrăgostiți.

Din ziua aceea culeg îndrăgostiții, cari se plimbă vara prin locuri umbroase, ramurile caprifoiului înflorit, și dacă depun pe ele o sărutare câte doi, în continuu simt sărutarea veche, pe care a primit-o *Bianca* dela *Paolo*, din a cărui dragoste și a luat înșai floarea naștere.

Trad. de *Lucreția Russu Șirianu*.

Adesea cuvintele d-sale se perdeau în viforul de aclamări ale poporului.

Vorbirile acestea două — așa credem toți — au schimbat întreaga față a lucrurilor: *Socodorul*, cea mai de frunte și însemnată comună, căci are 404 voturi, — a intrat în marele curent național, nu mai e Român în sat care să nu fie însuflețit pentru idealul național și e generală credința, că succesul candidatului român îl decide votul *Socodorului*, vot peste care nu mai e azi stăpână, ca în trecut, administrația, ci oamenii s'au deșteptat la o viață nouă.

După întrunire, terminată în mijlocul celei mai profunde însuflețiri, dl *Russu* și însoțitorii s'a întors la *Chișineu*, unde l'au petrecut și mai mulți fruntași din *Socodor*, în cinci trăsuri.

Intrunirea din *Socodor* pare că a decis deja lupta. *Csukay* are să cadă, curajul *Românilor* și speranțele lor cresc într'una. Nimeni nu se mai îndoieste că victoria ne suride. Se înțelege, *trebuie să perseverăm în luptă*, căci alegătorii mai ales de aci încolo vor fi puși la grele încercări.

Avem însă toată credința că vom ieși cu cinste din lupta aceasta înălțătoare.

Zi de serbătoare.

Candidatul naționalist *Russu Șirianu* între alegători. — Primirea triumfală în comunele *Cintetu*, *Sintea* și *Zarand*. — 104 călăreți.

Vineri candidatul partidului național, însoțit de *Dr. G. Popovici* și *Romul Veliciu* din *Chișineu*, precum și de mai mulți țărani fruntași, a fost să și țină vorbirea program în comunele *Cintetu*, *Sintea* și *Zarand*.

Trecând prin comuna *Nădab*, s'au alăturat și de aici la suită învățătorul *Boariu* cu mai mulți țărani fruntași. Ajungând în hotarul *Cinteiului*, a fost primit de un banderiu de călăreți și de țărani fruntași ai satului, cari i-au urat bunavenire. S'a format apoi un lung cortegi și intrarea în sat s'a petrecut între urale entusiaste. Pe o parte și alta a uliței mari era înșiruit poporul, ear pe piața de lângă primărie era de asemenea adunată o mulțime de lume.

Urale nesfârșite resunau la adresa candidatului, care după-ce s'a dat jos din trăsura, a fost condus între cântări la masa de pe care avea să vorbească.

Aici la cuvântul *Dr. G. Popovici*, avocat în *Chișineu*, care în limbajul popular arată însemnătatea zilelor ce trăim: după atâția ani de amărâle, mai mari năamului adunați la *Sibiiu*, au decis să lăsăm pasivitatea și să luăm parte la alegerea luptând pentru candidat român. Spune ce bucurie simte când azi are prilej a îndemna pe frații săi să voteze pentru Român, pentru *Russu Șirianu*, fiu din popor, cunoscut tuturor *Românilor* ca luptător viguros.

Poporul aclamă cu entusiasm.

Urcă apoi tribuna candidatul naționalist și întrerupt de cele mai călduroase ovațiuni își desfășoră programul, care a plăcut peste măsură poporului.

În fața poporului *Dr. G. Popovici* felicită de ziua onomastică pe dl *Ioan Russu Șirianu*, cărui poporul îi face ovațiuni colosale.

Dl *Russu* felicită de ziua onomastică pe octogenarul *Ioan Iancu*, preotul satului și pe învățătorul *Ioan Derna*, cărora învățătorul de asemenea le face ovațiuni.

Intreg poporul petrece între cântece, pe candidatul naționalist la casa preotului, de unde earăși însoțit de banderiu și un lung șir de trăsuri pleacă spre *Sintea*.

În hotarul *Sintei* primire și mai frumoasă. Jumătate sat îi eșise întru întâmpinare, ear călăreți o mulțime.

Ajungând în sat, îl bineventează preotul *Șerădan*.

Vorbește apoi *Dr. G. Popovici*, ear după el *Russu Șirianu*, care ține încordată atenția alegătorilor aproape o oră întreagă. Nu se poate descrie însuflețirea poporului. Așa ceva nu s'a mai văzut pe aici niciodată.

Însuflețirea d'aci încolo ajunge la paroxism. Sosesc adică în sat *Zărăndeni* 80 de călăreți, îmbrăcați ca de nuntă, și fruntașii satului, în 47 de trăsuri. În fruntea călăreților erau învățătorii *Opreanu* și colegul său, îmbrăcați în costum național, pe ei aprigi. Erau apoi două muzici, una cu clarinete și alta cu vioare (lăutari). Mai mulți călăreți drept steag purtau ramuri mari de brad, împodobit cu panglici. În fruntea poporului entusiastul preot *Aurel Iancu*.

Toți defilează pe dinaintea candidatului, pe care-l aclamă de parea că se cutremură văzduhul. Se încinge apoi o horă (joc) mare, pe zăpada căzută și azi noaptea și e o veselie națională cum rar s'a petrecut printre *Români*.

La orele 11 întreg cortegiul pornește spre *Zarand*. Ceva mai impunător n'am văzut. Înainte mergeau călăreții, apoi banda (muzica); în trăsura a doua candidatul *Dr. G. Popovici* și *Veliciu*, escortat de 8 călăreți din *Sintea*. Venea apoi trăsura preotului *A. Iancu* și nesfârșitul șir de trăsuri cu țărani din *Chișineu*, *Nădab*, *Cintetu*, *Sintea* și *Zarand*. Toți cântând toți aclamând.

În *Zarand* toți din sat așteptau pe strada cea mare, ear de acolo s'au adunat înaintea casei satului, unde s'a ținut adunarea.

A vorbit cel dintâiu preotul *Iancu* mulțumind poporului pentru strălucita primire făcută candidatului *Russu Șirianu* luptătorul pentru drepturile poporului.

În mijlocul unui adevărat delir de însuflețire vorbește apoi o oră întreagă *Russu Șirianu*, arătând ce are să ceară în *Die* — dacă va fi ales — pentru popor. După fiecare pasagiu a vorbirii sale poporul aclamă cu frenesie. Din peste 3000 pieturi românești nu se auzea alta decât *Trăiască Russu Șirianu! Trăiască nația românească!*...

Dela locul întrunirii, în sunetele muzicelor și a corului de flăcăi, mulțime mare având în mijlocul ei pe candidatul naționalist, se duce în fața bisericii, unde se încinge două jocuri.

D'acolo, candidatul și însoțitorii săi duc la ospitala casă a părintelui *A. Iancu* unde s'a dat masă în onoarea octogenarului preot *Ioan Iancu*, tata părintelui *Aurel Iancu*, și în onoarea dlui *Ioan Russu Șirianu*, candidatul naționalist. S'au rostit, înțelege, mai multe toasturi.

În popor însuflețirea este tocmai de mare, cât de mare este descurajarea stăpânirii, obicinuită până-acum, să-i arde pe *Români* unelte oarbe.

Ne-am deșteptat, Dumnezeu fie 'aude!

Convocare

Subsemnatii alegatori dietali ai cercului electoral din jos al comitatului Târnavă-mică (Kisküüllövärmegye) cu toată onoarea Te invităm la

C O N F E R E N Ţ A

pe prin aceasta o convocăm pe 25 Ianuarie st. n. 1905 la ora 11 a. m. în comuna Cetate de Baltă (Küküllővár) în sala hotelului din loc.

PROGRAM:

1. Constatare asupra atitudinii, ce e a se lua din partea alegătorilor Români faţă de alegerile dietale, puse la ordinea zilei;

2. Constituirea unui comitet electoral executiv pentru cercul electoral din jos al comitatului Târnavă mică;

3. Eventual candidare de deputat la Dieta țării.

4. Propuneri.

Dicsöztemérton, în 18 Ianuarie nou 1905.

Simion Calușiu, Iosif Lita.
advocat viceprotopop

Petru Nirastean alias Nyáradi preot,

Gregoriu Nistor Laurențiu Pascu
preot v.-protopop

Emil Pop Porfiriu Pop
mare proprietar învățător

Ilie Surdu proprietar.

NB. Adresatul este rugat a aviza despre conferință pe alegătorii din localitate și a-i invita să participe.

D'ALE ALEGERILOR.

S'a întâmplat că pe trenul cu care mergea dl Stefan Pop să-și fie vorba program la Covăsiț mergea și Avarffy, candidatul ungarilor în cercul Radna. Când să se dea jos la gara din Györök deja de departe văd o mulțime imensă care veni spre întâmpinarea dlui Pop. Când să dau jos, dl Pop pe o parte a vagonului iar Avarffy pe cealaltă, ungarul nostru care ajunsese mai iute jos, să repede la cel dintâi dintre țeranți și-l îmbrățișează și-l sărută, de bietul om nu mai putea nici respira. Dl Avarffy adevărat credea că sunt alegători veniți pentru întâmpinarea lui, să înțelege în curând strigătele de «să trăiască Stefan Pop» l'au trezit și l'au adus la realitate tristă.

Electorate.

Vrednicul și neobositul luptător al neamului românesc dl I. Russu Șirianu, Sâmbătă și-a ținut vorba program în Mișcaș Vadas, unde a fost primit ca și în celelalte comune cu banderă și cu o însuflețire de nedescris.

Dumnezeu ajute cauzele naționale.

Primirea lui Dr. Stefan C. Pop.

La Covăsiț.

Ziua de Bobotează a fost o sărbătoare mare pentru Covăsițeni. Dl Dr. Stefan C. Pop însoțit de d-nii Dr. Cornel Iancu avocat și Iuliu Herbay secretariul „Transilvaniei“, cu trenul de 3 oare au sosit în gara dela Györök unde au fost întâmpinați de un număr de alegători de peste 300. Dl Preot Cure în cuvinte alese bineventează pe candidatul național, care mulțumind de primirea călduroasă, convoiului urmat de peste 30 trăsuri în frunte cu 15 călăreți — merg prin Cuvin. Poporul din Cuvin în haine săr-

bătorești și cu entuziasm demn de cauză aclamă pe Dr. Pop, iar candidatul împreună cu Covăsițenii răspund cu „să trăiască Dr. Vlad“.

În marginea Covăsițului iasă poporul înaintea candidatului și muzica întonează imnul „Deșteaptă-te Române“ și cântând prin comună între aclamări vii se alătură Șirienii în frunte cu Dr. Hotăran adv. Poporul care acum se adunase la număr peste 3000 se așează înaintea bisericeii, unde dl preot Cure în cuvinte alese recomandând pe candidat, Dl Dr. Stefan Pop ia cuvântul și într'un discurs mare defășură programul născut din inime adevărat românești.

Discursul splendid, care mult a contribuit la însuflețirea adevărat românească a fost des întrerupt, aplaudat și candidatul viu aclamat.

După discursul de program al d-lui Dr. Pop a vorbit încă cunoscutul orator popular dl Lazarescu, fruntaș din Șiria care în cuvinte calde apelează la sentimentul național al alegătorilor și îl conjură ca cu trup și suflet să țină la cinstea națională, cu toții să-și dea votul pentru candidatul național Dr. St. Pop.

Ziua aceasta măreață va rămâne în vece o zi însemnată pentru noi, căci ne-a dovedit, că în Covăsiț avem un popor inteligent, însuflețit, care nu se vinde.

La Agriș.

Acum Duminecă a cercetat dl St. Pop pe alegătorii din Agriș, Arăneag, Măderat și Măscă-Galșa.

La gara din Măscă, întâmpinat fiind de fruntașii din Agriș, am mers în un adevărat triumf. Poporul însuflețit tot câte la 2 kilometri postai, așteaptă pe iubitul lor candidat. Dl Teodor Stan, proprietar din Cherechiu și înflăcărat Român, încă se alătură la convoiu aclamat fiind cu drag de popor, vin apoi Ternovent și cei din Arăneag și convoiul imponent intră cu un adevărat triumf în draguța comună Agriș.

Două preoți, Motorca și Pap, binevențea candidatul și înaintea bisericeii se pu discursuri mărețe ascultate cu plăcere de poporul adunat peste 1000 oameni.

De-acî mergem la Arăneag, unde veterarul și venerabilul preot cu drag feliță candidatul, iar poporul e fericit că a putut avea în mijlocul lor pe candidatul național.

La oarele 3 suntem în Măderat, unde cunoscutul și adevăratul apostol al poporului dl Vancu ne întâmpină. Dl Dr. Pop a ținut aici un așa discurs, ce rar avem ocaziune a auzi. Mândri de un așa popor mergem la Măscă unde și Galșani fiind adunați, corul ne întâmpină cu aclamări de să trăiască și cântând doine naționale ne așezăm lângă biserică, unde dl Pop, ține în ziua această ultimul discurs, îndemnând la luptă pe voinicii de pe Potgorie. O însuflețire nespuse de mare a fost aici, poporul cu lacrimi în ochi doresc isbânda iubitului său candidat și cu cuvintele «la revedere Jo! la urnă» ne despărțirăm de Români falnici de pe lângă dealurile frumoase ale cetății Șiriei.

Credem în Dumnezeu, că cu un așa popor numai la isbândă ajunge-vom. Ajute-ne Dumnezeu.

Primirea d-nului Dr. Aurel Vlad în Glogovaț.

Erî Duminecă dl Aurel Vlad a plecat din Arad însoțit de mai mulți fruntași spre Măndruloc. La hotarele Glogovațului a fost întâmpinat de peste 80 călăreți și 50 trăsuri încărcate cu bărbați, femei, copii, cu un cuvânt întreg satul. Primirea a fost imponentă. După vorba program, întreg convoiul a pornit spre Cier, aici l'au întâmpinat

tot atâția călăreți, apoi s'au dus cu toții la Sâmbătel unde asemenea l'au întâmpinat întreg satul. De aici peste Ghioroc au plecat cu toții la Cuvin, unde pe lângă Cuvinenii îi așteptau și Șirienii, așa devenise o mare de popor cât vedeai cu ochii și văzduhul răsună de aclamări Trăiască dl Vlad, Trăiască dl Stefan Pop, răsună din miile de pepturi.

Din Biserica-albă.

Mișcările de pretutindenii a naționalităților și mai deosebit activitatea proclamată cu ocaziunea alegerilor din presinte le-au dat un impuls confrăților sârbi din părțile bănățene, ca se lupte și ei din respectul pentru candidații lor cu program național. Așa în cercul Bisericeii-albe au pășit contra candidatului guvernamental, a marelui liberal: Emerik Szivák redactorul Zastavei: Iasa Tomits cu program național. Susnumitul candidat acum călătorește prin cerc, a cărei comune sunt în cea mai mare parte locuite de Sârbi. Programul național aduce mare însuflețire între alegători, și primirea lui mai cu seamă în orașelul Timiș-Cuvin acoperi cu întunecime groasă toată mândria, cu care de abia dusul candidat guvernamental se putea făloși. Până când acest din urmă de abea câtorva oameni, în birt își ținu obicinuita vorbire plină de promisiuni, candidatul naționalist pe lângă toate, că eră crâncen gerul ernei, în liber a trebuit să-și țină vorbirea miilor de oameni cari voiau să-l asculte! Puterea țarei earăși s'a arătat în adevărata ființă a sa, prin pădure de suițe gendarmești voind a restrânge însuflețirea nemărginită, și numai dintre falanxul gendarmilor slobozind pe orator să vorbească, până când la vorbirea mamelucului nu i-a simțit lipsa să demonstreze cu defilarea bajonetelor.

Nu a fost însă lipsa de nici o intervenție, pentru că poporul conșcincios s'a ferit de orice revoltă și cu plăcere asculta graiul viu al fiului de sângele lor. Nu se poate descrie însuflețirea, cu care întrerupeau: zsvio-ri din adâncul inimei pentru un candidat naționalist, căruia steag încă numai odată, cu 20 de ani în urmă, îi fusese înălțat în mijlocul țării. Românii din loc grupați încă au luat parte la adunarea confrăților sârbi, și cei mai distinși români din Cubin toți au venit, să-și dea semnul de iubire și frăție față de mișcările confrăților și conlocuitorilor sârbi. Intre prezenți am văzut pe d-nii I. Miron, I. Secoșian, I. Olariu, P. Nica, D. Olariu, R. Bortos, P. Ternea, I. Sarmes, fruntașii Românilor cubinenți, drept dovadă, ca ideea realizată odată, ca și naționalitățile să-și aște loc prin deputații lor în sfatul țarei, — astă tot mai mare loc în păturile tuturor naționalităților din Ungaria.

La lucrul bravilor români și sârbi din cercul Bisericeii-albe! Duceți la isbândă steagul, pe care este înscris valorarea drepturilor voastre!

Nicolae Roșcovan.

Din cercul Sasca.

Astăzi, Sâmbătă, la 21 curent, și-a ținut Dr. Novacu vorba program în comuna fruntașă Racașdia.

Intovărașit de mai mulți fruntași rom. din Oravița, a ajuns pe la orele 11 din zi la Racașdia. La hotare i-a eșit înainte întreg satul și mulți alți Români de prin prejur. Însuflețire de nedescris. În ulița mare, lângă biserică, a urcat tribuna cel dintâi tânărul avocat Dr. Iuliu Tamășel, care cu multă dibăcie oratorică recomandă pe candidatul acestui cerc: Dr. Aureliu Novacu, avocat în Biserica albă. Acesta apoi își desfășură programul prin o filipică, ce a electrizat lumea dela roate. Orator distins, doctorul Novac este dealtfel un Român verde, cu sentimente mari și peste tot de o deșteptăciune uimitoare.

A mai vorbit în fine și simpatieul avocat Dr. Nedelcu, cunoscut și apreciat pretutindenii pentru distinsele sale calități sufletești.

Activitatea, cu rezoanele ei binepricepute, a străbătut deja prin aceste părți în toți nervii Românului.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul igieniei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrassy Nr. 22, etagiul I., vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de falci. Dantură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu cement, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curat. Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de porcelan și aur conform indicațiunilor specialiștilor savanți Dantură fixată și mobilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

In cercul Sasca izbânda steagului național nu se mai poate trage la indoială.

Intr'un ceas bun!

Corresp.

De pe Secaș.

Candidatul partidului național român, Dl Dr. Iuliu Maniu și-a început în 15 a. l. c. turneul prin satele cercului nostru electoral *Vințul-de-jos*. In toate satele, unde și-a făcut până acum apariția, este întâmpinat de către alegătorii Români cu entuziasm, căci înfățișarea sa simpatică, buna sa reputațiune de Român verde și bărbat distins, dar mai ales caldele sale cuvinte convingătoare străbat la inima Românului și știu să aprindă focul dragostei de neam în pepturile și de altfel dornice după acțiuni și lupte național-românești. Inteligența și mai ales preoțiimea din cerc, fără deosebire de confesiune, este la culmea chemării, îndemnând pretutindeni și îmbărbătând țărâniimea pentru apărarea steagului național. Pe de altă parte administrația a început și ea cu odioasele corumperi și adălmășuri pentru candidatul guvernului, *Szöcs Pál* faimosul referent al orgisitului proiect Berzevicy. Svârcolirile desnădăjduite ale stăpânirii sunt însă zădărnice, căci Românii nu se lasă ademeniți, nici înfricați, ear alegerea d-lui Dr. Iuliu Maniu este mai mult de cât sigură.

Din cercul Becicherecului.

On. dl Dr. George Adam avocat în Timișoara a primit candidatura de deputat în cercul Becicherecului mic, cu program național. Dl Dr. a și plecat prin comunele care să țin de acel cerc ca să țină vorbirea programului către alegători, unde a și fost primit în toate comunele cu cea mai mare bucurie. Avem mare speranță că va fi dl George Adam ales, ar fi de dorit ca On. alegătorii să țină una și aceeași ca și până acuma să trăiască Dr. Adam și să-l aleagă, căci alegându-l de sigur nu se vor căi.

Din cercul Bega.

Alegătorii din Bega s-au adunat cu mare însuflețire pe părintele Vichentie Petroviciu paroh în Toracul-mic.

Despre evenimentele de aici, corespondentul ne scrie următoarele:

Când am ajuns dela biserică în casa lui Petroviciu, în curte ne așteptau vr'o 12—15 alegători din comuna vecină nemțiască: *Katalinfalva*, cari l-au rugat pe Petroviciu să primească candidatura față de Pap Géza, candidatul liberal. Petroviciu declarându-le că primește candidatura a rugat „Nemții“, să aștepte până după amiază ca să-și țină programul în comunele Toracul-mare și Toracul-mic, că după aceasta se va duce și în comuna lor.

După amiază la 1 oră, 60 trăsuri s-au adunat în curtea candidatului, ca să-l petreacă la fața locului, unde avea să țină vorbirea. La orele 2 după amiază petrecuții de 60 trăsuri am ajuns pe câmpul liber între Toracul-mic și Toracul-mare. Până acolo un triumf a fost drumul candidatului. Înaintea fiecărei case stăteau câte 20—20 oameni, cari salutau cu o însuflețire nevăzută pe aici până acum, strigând toți: „Să trăiască Petroviciu“, „Abzug“ Pap Géza.

Vorbirea candidatului au ascultat-o mai puțin 4—5000 de oameni și de abia se auzia vocea oratorului de „să trăiască“ cele multe.

Tocmai cu așa însuflețire ne-a primit locuitorii din Bega Szent György, (Sérbi și Nemți) și din Katalinfalva, unde petrecuții de 60 trăsuri ajuns-am.

In comuna Katalinfalva după-ce și-a sfârșit candidatul vorbirea în limba nemțiască, un învățător pensionat l-a rugat, să se declare de care partidă se ține și se vorbească și ungurește puțin. Candidatul spuse: *De partidă națională română* și vorbi puțin și ungurește. Nemții auzind declarațiunea candidatului, strigară unisono: „Să trăiască Petroviciu!“ „Hoch Petroviciu.“

Avem speranță că ducem steagul partidului național la biruință.

Din cercul Végvár.

Vineri în 7 Ianuarie a. c. P. O. D. Protopop Pepa și-a ținut vorbirea program în comunele Șemlacul-mare, Ferendia, Birda și Zărda-Sz.-György. Pretutindenea a fost primit cu cea mai

mare dragoste de către frații Români, cari așteaptă ușurarea sarcinilor nesuportabile și vindecarea a multe rele prin pășirea ca deputat dietal a iubitului și energiculul luptător pentru cauzele românești a dlui protopop Pepa. Invingerea partidului nostru național în cercul electoral Végvár e sigură dacă se va da curs liber alegerei. Cei dela stăpânire stau cu toții zăpăciți de pășirea energică și rezolută a candidatului și de însuflețirea alegătorilor. Nici nu e mirare, căci Pepa este orator escelent și nu cruță nici o osteneală de a veni și în cele mai mici comune și zău nu în calese cu confort și cu coccișul pe un șit ci pe loitră. Numai dela Ferendia până la Birda i-a pus la dispoziție trăsura sa vrednicul econom Vesa Marcu. Onoare lui.

TIMPUL

Din partea de Sud-Vest a continentului s'a întins o depresiune mare. In Europa temperatura s'a ridicat puțin și mai multelor torente au căzut în Italia și pe țărmul Adriaticei.

In partea de Sud-Vest a Ungariei în unele părți a căzut zăpadă mare, ear în alte părți e vreme uscată. Inghetul s'a mai potolit, ear în partea de Sud și Vest a țării late un vânt puternic.

Maximul temperaturii e în Cirkvenic plus—8 grade C. ear în Sibiu plus—19 grade C.

Temperatura dela 7 ore dimineața în St. Petersburg — 11, Stockhdm — 3, Berlin — 3, Londra plus—4, Paris plus—1, Biaritz plus—6, Nizza plus—0, Turino, Neapol plus—7, Roma plus—7, Viena—4. Budapesta — 3. Cluj — 7, Fiume plus—4, Belgrad — 5 Constantinopol — 0 grade C.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 23 Ianuarie n. 1905.

— „Poporul Român“ din Budapesta confiscat. Primit știrea pe telefon, că procuratura din Budapesta a confiscat ieri din gară «Poporul Român». 12 mii exemplare au fost confiscate în gara din Budapesta, 2 mii în Redacție. Confiscarea s'a făcut pentru poesia «Tânguirea Românului» publicată în numărul acesta al foii.

Înainte numai!

— Alegerea de paroh în Hălmagiu ținută în 2/15 l. c. s'a petrecut în mod atât de constituțional ca abia va mai fi vând păreche. O ilustrație clasică: In jurul mesei prezidențiale stăteau protopretorele, pretorele, notariul orașului, străini de religia noastră, apoi scrietorii și alte persoane fără nici un drept. Pentru ce?!... găcească cei-ce au plăcere să deslege enigme.

Constituție!. autonomie!. oh, oh creadă cine poate.

Un oaspe.

— Răspuns. On. Redacțiune! La cele publicate despre mine în nr. 3 al „Tribunei“, Vă rog să primiți următoarele:

Cu știre și învoirea direcțiunii mele școlare, am călătorit în vacanțele sărbătorilor de Crăciun, Anul-Nou și Bobotează în afaceri private și familiare la Budapesta și Baja. La Pesta am mers în ziua de Anul-Nou seara. Duminecă am mers la Capela gr.-ort. unde am ascultat sfta liturgie și frumosul cor al tinerimei universitare. De aici am fost la părintele Bogoevici, și mai târziu la marele hotel „Vigadó“ unde și a ținut vorbirea — program contele Andrassy Gyula, și unde să zicea că vor vorbi și Apponyi și Kossuth. N'au vorbit însă decât Andrassy și Polonyi. De aici am mers cu dl Birăuț (care mă călăuzea) la masă unde am stat până târziu după amiază.

La alte afaceri n'am luat parte cu nime.

Din Budapesta, unde am fost oaspele d-lui Birăuț, 3 zile după-ce am statorit definitiv programul foii „Cucu“, că ne-am înțeles cu toții ca în foaia aceasta să nu se mai publice „tropare, condace“ și alte cântări bisericești în formă profană. Să dăm pace celor sfinte. Avem noi destule lucruri lumești pentru haz și glume, — am plecat spre Baja (în Bacica lângă Dunăre) unde Joi seara s'a ținut fiantțarea fiului meu Vasilie. Vineri sara am ajuns acasă. Aceasta a fost călătoria mea.

Nicolae Ștefu.

— O binefăcătoare. Dna Elena A. Popovici a dat Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele 1000 lei cu menirea ca din aceasta sumă să se creeze o fundațiune cu numele dsale, din care să veni anual jumătate să se întrebuițeze pentru scopul urmărit de reuniune și jumătatea să se capitalizeze.

— Pentru statua lui Alexandri inițiată de Academia Română s'au adunat până acum 60.000 lei. Colectarea se continuă sub auspiciile Academiei Române și se speră că în curând se va aduna suma trebuitoare.

— Orașe sub zăpadă. Se scrie din *Budve* că zăpada a acoperit total orașele *Reiterschlau*. Numai vîrfurile câtorva coșuri mai ambițioase tradează, că sub normanul de zăpadă au triu oameni, cari s'au bucurat de poezia zăpezii. Mă mare decepție a cauzat poezilor *Lombardia*, a ce rei verdeață au cântat-o, străzile *Milanului* ce vesel și plin de plăceri sunt acoperite de zăpadă de 50 centimetrii. Campagna din *Milano* se așteaptă mână unui peisagi siberian, întinsul pururea venit e acoperit de un imens covor alb. De alaltăieri s'a oprit circulația trenurilor electrice.

— Atentat în Etagram contra trenului. În Etagram au comis atentat în contra trenului și noroc a fost că nu a căzut jertfă la treaga gară din Etagram.

Noaptea adeva persoane necunoscute s'au turnat cu petrol unul din vagoanele de povârnat ce stătea în gară și pe urmă l'au aprins. Vaporul a început îndată a arde cu flacără mare. Distanța de câți-va pași dela vagon este mărită în care erau mărfuri de sute de mii și în apropiere stătea câte-va sute vase cu petrol. Noroc că în momentul din urmă a succes să se pingă vagonul ce ardea, pe un loc deschis unde a ars apoi tot. Păcătoșii credeau că și în vagon e petrol și din asta apoi va exploda întreaga gară.

— Sculptor ucigaș. În Varșovia a produs consternație știrea că pictorul *Ventel Pavlicsek* fost omorît de cel mai bun prieten al său *Dumikovsky*. Lucrul s'a petrecut că cei doi prieteni au început a discuta și discuția a devenit de vehementă încât *Pavlicsek* și-a amenințat prietenul cu bătaie și a voit chiar să-i palmuiască. Acesta și-a scos revolverul și-a împușcat pe *Pavlicsek*, care după două ore de agonie a și murit. *Dumikovsky* s'a anunțat la poliție unde a fost deținut. Acum zace greu bolnav de iritație pentru fapta sa. Atât *Dunikovsky* cât și *Pavlicsek* erau artiști celebrii a școlii vechi.

— Moartea prințului de Lippe-Detmold. Prințul *Carol Alexandru de Lippe-Detmold* a murit Sâmbăta trecută, la *Sft-Gilgenberg*, aproape de *Bayreuth*, într'o casă de sănătate unde se trăsese de câți-va ani.

S'a născut la *Detmold* în 1831 și a succedat fratelui său principele *Waldemar*, în 1881.

Starea sa bolnăvicioasă nu i-a permis să guverneze ceea-ce a adus după sine o regerare.

Moartea prințului *Carol-Alexandru*, deși așteptată dar nu așa de curând, pune la ordinea zilei chestiunea succesiunii, pe care un tribuna special, acceptat de părți, o va hotări.

— Cutremur de pământ. Să anunțăm că la *Pola* că aparatul institutului hidrografic de acolo care arată cutremurul de pământ alaltăieri la ora 3 și 45 minute a arătat valuri de cutremur de pământ. — Din *Atena* se anunță că în *Tesala* a fost mare cutremur de pământ. În *Larisa* a fost dărâmat mai multe case.

— Necrolog. Subscriși cu inima frântă, durere aducem la cunoștința tuturor consădărilor n.lor, amicilor și cunoșcuților reposarea în Dumnezeu a neuitatului lor soț respective fiu, ginere, cumnat și nepot *Petru Popescu* paroh în *Ilug* și membru al scaunului tractului protopretoral din *Bocea-Montană*, urmată, în urmă unui morb îndelungat în clinica din *Budapesta* Lună la 3/16 Ianuarie 1905 3 ore a. m. în vârstă de 34 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor depune spre odihnă vecinică Sâmbăta la 8/21 Ianuarie a. c. 9 ore a. m. după ce va fi înălțat la biserică gr.-or. în cimitirul comun din *Ilug*. In veștă amintirea lui! *Nicolae Ștefu*, în 6 Ianuarie 1905. *Silvia Popescu* născ. *Bufan* și *Sofronie* și *Maria Avramescu* ca unchiu și *tușă*. *Persida Popescu* mamă. *Ecaterina Tismonea* ca mătușă. *Antonie Sequens* ca cumnat. *Iosif Anna Mogos* socru' *Ecaterina Sequens* născ. *Popescu* soră.

— Noi oficii de telegrafie. In ordinul său de ieri ministrul de comerț dispune ca în comunele Kanagota și Ghioroc oficiul de poștă și telefon să fie provăzută și cu instalație telegrafică.

— Ucidere din răsunare. Despre un înrozitor caz se scrie din Tiszamente. Neguțatorul de lemne Milan Csupici a omorât într'un mod groaznic pe proprietarul Mihail Stoicov, cu care era de mai multă vreme în dușmănie. Ieri dimineața l'a pândit pe Stoicov și atacându-l în asuns l-a omorât cu o lopată de fier. Stoicov a murit îndată iar Csupici a fost deținut.

— Regele Svediei bolnav greu. Zilele trecute să lățise știrea că regele Oscar este rău bolnav, oficios a fost însă desmintită aceasta știre. Cu toate acestea Daily Telegraph din Londra susține știrea și în numărul de ieri scrie ca regele Oscar a fost lovit de apoplexie care i-a amorțit de tot nervii din față.

— Sultanul în agonie. Din Londra vine știrea că sultanul Abdul Hamid II este în agonie. Sultanul care este deja de mai multă vreme bolnav în urma iritațiilor continue boala de care suferă aprinderea de șira spinării a devenit periculoasă. Medicii curței vor să-l opereze, curtea însă nici să auză nu vrea de aceasta de teamă că operația ar grăbi numai catastrofa. La serbarea Baitanu, sultanul a leșinat de trei ori. Poarta face toate pregătirile pentru schimbarea tronului. Urnașul sultanului va fi fratele lui Resar effendi care va lua numele de Mohamed V.

— Generalul Stoessel în Constantinopol. După cum să scrie din Constantinopol foile de color aduc știrea că generalul Stoessel cu nevasta și fiica sa se vor întoarce în Rusia prin Constantinopol. Stoessel e deja pe drum pe vaporul Mustralis care este proprietate a societății franceze „Messagerie Maritime“. În Port-Said Stoessel și soții vor trece pe vaporul rusesc Cihaciov cu care apoi își va continua drumul până la Odessa. În calea sa va petrece mai multe zile în Smirna și Constantinopol.

— Cine vrea să facă daruri frumoase și ieftine preț iubitorilor săi, să se adreseze cu încredere la Weinberger Ferencz, giuvergiu bine reputat în Arad, Andrásyter Otel Central. El recomandă cu atenție și sprijinului publicului cu atât mai ales, cu cât are nu numai prăvălie bogată, dar și solidă și impunătoare. Prețurile sunt ieftine, serviciul prompt, face giuvaericele el însuși, are atelier de reparări. Telefon 439.

Bibliografie.

A apărut:

„Cântări vechi funebrele, aranjate și armonizate pentru cor bărbătesc de I. Vidu Prețul 1 cor. Se află de vânzare la „Tipografia și librăria diecezană“ în Caransebeș.

„Andrei Șaguna“ cuvânt ocazional rostit în sala de cântări dela gimnaziul public român gr. nr. din Brad, cu ocaziunea serbării memoriei arhiepiscopului și metropolitului Andreiu Bașon de Șaguna“ la 30 Noembrie (13 Decembrie 1904. de Dr. Pavel Opreșă, director gimnazial.

4 cor. numai 4 cor. plus 20 fil. porto postal.

drepturile și datorințele învățătorilor și învățătoarelor confesionale

scrisă pe temeiul legilor regulamentelor, ordonanțelor, instrucțiunilor, hotărârilor și deciziunilor principiare

de Dr. Szabo Mihály, inspector regesc tradusă în românește de Eugen Zaslo, profesor,

„Visuri trecute,

un elegant volum de schițe și romane scrise de cunoscutul scriitor

Alex. Ciura (Simin).

Costă 1 cor.

Să pot primi dela tipografia semn. din Blaj (Balásfalva) 390 1—5

— Atragem atențiunea asupra anunțului lui Altmann Ede.

— Atragem atențiunea asupra anunțului lui Hartman Sándor.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șiriau	Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0.40	5 „ „
„Școlarul declamator“	„ 0.50	5 „ „
„Vatra părăsită“ I. Slavici	„ 1.50	10 „ „
„Stropi de roaună“	„ 1.—	10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1.50	10 „ „
„Telegrama“ farză în 3 acte	„ 0.30	3 „ „
„Calendarul“ diecesei aradane	„ 0.40	10 „ „
„Carmen Sylva“ de Vojen	„ 1.—	5 „ „

Văd. Georgiu Țaro, preoteasă în vîrstă de 40 ani fără copii și săracă, se angajază ca econoamă la vr'un preot sau chiar și la vr'un econom cu stare mai bună.

Doritorii sunt rugați a se adresa la adrese anumite: Văd. George Țaro, u. p. Tenke, Görbed (Bihar-megye).

Să vinde la Giuca Botian, Csernegyháza up. Gyarmata recvisite (sersamuri) pentru un faur (covaci). Doritorii cari voesc a cumpăra să se adreseze la susnumitul.

— Atragem atenția on. public asupra anunțului lui Igaz Sándor.

— Atragem atențiunea asupra anunțului a lui Altman Ede.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor-proprietar: George Nichin.

INSERȚIUNI ȘI RECLAME.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recuisite de argint, seduli de amănetaie cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

A R A D, Strada Bisericii
(Palatul minorității.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Prea' stimat Public!

Imi permit a Vă strage binevoitoarea atenție asupra

localului meu de delicatesses

ce se va deschide la 10 Januar, unde-mi voi valida bogatele esperiențe câștigate ca șef de culină în Budapesta, Viena, Belgrad etc.

Locul meu, va fi provăzută cu delicatessuri indigene și din străinătate precum și cu mâncări reci proprii, de toată soimrile.

În alt apartament al locului este culina caldă, de unde la comandă transportez cele mai fine mâncări și la locuință.

Tot felul de Dejeuneert, Dineuri, Jour, Soirée, Bonffet și alte comande esecut prompt și cu eleganță.

Deiszler József

Comerciant de delicatessuri, elevul bucătarului de odinioară alui Pohl Károly.

Arad, Piața Libertății Nr. 20.

(Palatul Nádasdy)

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

A R A D, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

444 Furnizez acasă:

Cărbuni de peatră de Salgó-Tarján pentru 1 fl. 70 cr.

Cărbuni de lemn de fag pentru 2 fl 20 cr.

Lemne de foc mărunțite pentru 1 fl. Câte o sută chilograme.

Comandele sunt a se adresa lui:

ALTMANN EDE

— neguțator de specialități. —

Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

Telefon Nr. 46.

La cumpărare de 500 kgr. ofertă special.

Brunner Béla,

Arad

Piața Libertății Nr. 20. Colțul străzii Forray. (Palatul contelui Nádasdy.

Confecționează stindarde electorale și pane în cel mai scurt timp posibil și pe lângă cele mai ieftine prețuri.

491 Adresa telegrafică: Brunner Béla, Arad.

VARGA JÁNOS

atelier de tapiserie și infrumșetare. Arad, Strada Zrinyi Nr. 2 (Casa Sebesti).

Recomandă magazinul său bogat asortat cu modele de garnituri de salon, de odăi pentru bărbai, precum și de otomane pentru dormitorii și refectorii.

BUGETE și PLANURI 447 dela cele mai simple până la cele mai corăspunzătoare gratuit.

REPARĂRI și TRANSFORMĂRI după stil modern în loc și în provincie.

Obducere de biliarde pentru prețurile cele mai culante.

Numai pe scurtă vreme!

Cadourile de Crăciun și anul nou.

KRIEGLER A.

CIASORNICAR CRĂMOMETRU JUVALIER.

Arad, Piața Andrásy 18.

Casa Lăcs lângă prăvălia de delicatouri alui „Záray.”

Recomandă cu căldură magazinul bogat asortat cu ciasornice și giuvaere moderne. Mare asortiment în argintării 13 carate pentru donuri de nuntă.

Se primesc tot felul de aparaturi de ciasornice și giuvaere.

Comandele din provincie se săvârșesc prompt.

Rugând binevoitorul concurs

471

KRIEGLER A.

ciasornicar și juvaeriu.

Prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe care le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân cu respect: **Hubatschek T.**

308

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate, îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se garantează pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oarecând întru bușințarea de apă nesiponă ori murdară nu abzie servit. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi cânepă din launtru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

Arad, piața Boros Béni Nr. 6

o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primește comande de turnătorie și obiecte de arangia mente pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în oric-ce cantitate.

Cărbunii de fag se pot căpăta pentru prețuri estine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă:

Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdezna.

CREMA

MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșăța de pe nas și de pe mână. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

Efect instantaneu.

Pretul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

Nou magazin de mobile în Arad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința v. o. public, că azi am deschis în Arad **un magazin de mobile** sub firma Improtocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiața magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, și experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulație suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când mi iau voia a recomanda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al on. public, promit că voi năsi să binemerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfa indigenă de calitate inexceptionabile.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.

măestru tapesier.